



Chant e musica



Elements dal svilup da la cumpetenzas

Champ da cumpetenzas

MU.2
C

Tadlar e s'orientar

Impurtanza e funcziun da la musica

Activitads/tematica

Cumpetenzas		1. Las scolaras ed ils scolars san distinguer differentas significaziuns, funcziuns sco era effects emozionals e fisics da la musica en lur ambient, en la societad ed en las medias.	renviaments AS - Emprender e reflexiun (7)	Renviament
		<i>Impurtanza e funcziun</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
Incumbensa dal 1. ciclus	1	Cumenzament en il decurs dal 1. ciclus		
	1a	» san attribuir in eveniment musical - cun tadlar - a l'occurrenza sociala respectiva (p.ex. circus, tschaiver, reflexiun, concert).		Stgalim da cumpetenzas
	1b	» san percepir atmosferas svegliadas tras musica e permetter e mussar sentiments che resultan qua tras (p.ex. allegher, s'ranà, ravgentà, melancolic).		
	1c	» san percepir istorgias raquintadas musicalmain e giugar latiers situaziuns e figuras (p.ex. chavaltgar sco in prinzi tar musica festiva).		Cumpetenzas da basa
Incumbensa dal 2. ciclus	2	1d » san descriver impressiuns en scuntradas cun ovras sco era supponer ed attribuir tipics lieus da preschentaziun (p.ex. baselgia, concert, musica da saut).		
Punct d'orientaziun	2	1e » san attribuir exempels auditivs selecziunads ad atmosferas e situaziuns da la vita e descriver quellas.		
Incumbensa dal 3. ciclus	3	1f » san rimnar impressiuns cun tadlar exempels musicals e metter quellas en in connex cun las atgnas preferenzas musicalas.		
	3	1g » san explitgar e motivar l'effect d'in toc musica ord vista persunala.		
	3	1h » san identifitgar las funcziuns da tocs musica exemplarics ed attribuir quellas ad in context social (p.ex. disco, musica da film, imni naziunal).	ERC3.1.b	
	3	1i » san percepir differenziadamain atmosferas d'ovras musicalas e lur champs d'acziun ed elavurar motivs appartegnents (p.ex. aspects socials, istorics).		

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponibilas en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:

Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun

Tar quest document:

Plan d'instrucziun 21

Ediziun dals 15-03-2016

Maletg da la cuverta:

Claudio Minutella

Copyright:

Ils dretgs d'auturas e d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargiar giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.

Internet:

gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

MU.1	Chantar e discurrer	2
A	La vusch en l'ensemble	2
B	La vusch sco med d'expressiun	3
C	Repertori da chanzuns	4
MU.2	Tadlar e s'orientar	5
A	Orientaziun acustica	5
B	Scuntrada cun la musica en l'istorgia ed oz	6
C	Impurtanza e funcziun da la musica	7
MU.3	Sa mover e sautar	8
A	Scolaziun sensomotorica	8
B	Expressiun corporala tar musica	9
C	Adattaziun dal moviment a musica e repertori da sauts	10
MU.4	Far musica	11
A	Far musica en l'ensemble	11
B	L'instrument sco med d'expressiun	12
C	Enconuschientscha d'instruments	13
MU.5	Process creativs	14
A	Explorar e preschentar musicalmain temas	14
B	Concepir tar musica existenta	15
C	Cumpetenzza da sa preschentar musicalmain	16
MU.6	Pratica da la savida musicala	17
A	Ritmus, melodia, armonia	17
B	Notaziun	18

MU.1

Chantar e discurrer

A

La vusch en l'ensemble

1. **Las scolaras ed ils scolars san sa percepì cun chantar en gruppa ed applitgar differenziadamain lur vusch cun chantar en il chor.**

renviaments
AS - Percepziun [2]
AS - Independenza ed agir
social [9]

MU.1.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san imitar cun lur vusch cantica chaussas chantadas avant.	
	b	» san s'integrar en classa cun chantar.	
	c	» san sa laschar en - cun chantar en classa - sin in'experiencia sonora e sviluppar uschia in'imaginaziun dals tuns.	
	d	» san chantar ad ina vusch en gruppa.	
	e	» san chantar canons a pliras vuschs en classa.	

MU.1

Chantar e discurren

B

La vusch sco med d'expressiun

1. Las scolaras ed ils scolars san percepir, sviluppar e furmar lur vusch e lur expressiun sonora.		renviaments AS - Fantasia e creativitat (6) AS - Corp, sanadad e motorica (1)
<i>Chantar</i> MU.1.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	1a	» san percepir, variar ed explorar a moda ludica lur vusch cantica.
	1b	» san giugar sut instrucziun cun la respiraziun ed empruvar ora quella cun chantar.
	1c	» san experimentar en ils spazis da tuns prescrits (p.ex. spazi da tschintg tuns).
	1d	» san memorisar e chantar curtas sequenzas da tuns d'in fin dus tacts.
<i>Discurren</i> MU.1.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	2a	» san giugar a moda onomatopeica cun silbas e cun lingua da nonsens.
	2b	» san dir si ritmicamain versets e rimas.
	2c	» san applitgar la vusch discurren sco med d'expressiun.
	2d	» san articular cleramain cun discurren (chapaivladad dals plets).

MU.1 | Chantar e discurrer

C | Repertori da chanzuns

1. Las scolaras ed ils scolars san chantar chanzuns da differents temps, stils e culturas ed han in repertori multifar.

renviaments
AS - Lingua e communicaziun [8]
AS - Connexs e regularitads [5]

MU.1.C.1 | Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san sa laschar en sin differentas atmosferas da chanzuns e chantar cun.	
	b	» san chantar chanzuns d'uffants e gieus cun chant or da lur mund da viver (p.ex. mintgadi, famiglia, patria, natira).	
	c	» san chantar chanzuns d'uffants en l'emprima lingua, en il dialect, en la lingua da standard, en autras linguas chantunals e da differentas culturas.	
	d	» san chantar chanzuns, canons e chanzuns popularas ed han in repertori.	

MU.2 | Tadar e s'orientar
A | Orientaziun acustica

<p>1. Las scolaras ed ils scolars san percepir, differenziar e descriver cun tadar lur ambient ed elements musicals.</p>		<p>renviaments AS - Percepziun [2] NUS.4.2</p>
<p>MU.2.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...</p>		
<p>1</p>	<p>a » san focussar lur atenziun sin funtaunas da tuns acusticas.</p>	
	<p>b » san percepir chaussas udidas e preschentar differenziadamain cun maletgs e moviments.</p>	

MU.2 | Tadlar e s'orientar

B | Scuntrada cun la musica en l'istorgia ed oz

- 1. Las scolaras ed ils scolars san identifitgar ed attribuir musica da differents temps, genres, stils e spazis culturals e surpigliar ina tenuta averta.**

renviaments
AS - Emprender e reflexiun [7]
AS - Connexs e regularitads [5]
FSP - Identitads culturals e comunicaziun interculturala

MU.2.B.1 | Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san sa laschar en sin differentas purschidas da musica tadlar e differenziar chanzuns e musica da lur mund da viver.	
	b	» san - cun tadlar repetidamain - reconuscher chaussas musicalas enconuschentas en chaussas novas (p.ex. quai tuna sco...).	
	c	» san reconuscher musica ch'els enconuschan ed attribuir a differentes stils.	

MU.2

Tadlar e s'orientar

C

Impurtanza e funcziun da la musica


1. **Las scolaras ed ils scolars san distinguer differentas significaziuns, funcziuns sco era effects emoziunals e fisics da la musica en lur ambient, en la societad ed en las medias.**

renviaments
AS - Emprender e reflexiun (7)

Impurtanza e funcziun

MU.2.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1			
	1a	» san attribuir in eveniment musical - cun tadlar - a l'occurrENZA sociala respectiva (p.ex. circus, tschaiver, reflexiun, concert).	
	1b	» san percepir atmosferas svegliadas tras musica e permetter e mussar sentiments che resultan qua tras (p.ex. allegher, sfranà, ravgentà, melancolic).	
	1c	» san percepir istorgias raquintadas musicalmain e giugar latiers situaziuns e figuras (p.ex. chavaltgar sco in prinzi tar musica festiva).	

MU.3

Sa mover e sautar

A

Scolaziun sensomotorica

- 1. Las scolaras ed ils scolars san percepir ed applitgar lur corp a moda sensomotorica differenziada e reagir tut tenor la musica. Els san s'orientar tar la musica en il spazi ed en gruppa.**

renviaments
AS - Percepziun (2)
AS - Independenza ed agir social (9)

MU.3.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san localisar e numnar singulas parts dal corp ed applitgar sapientivamain il corp cun far musica e cun sautar (p.ex. salidar cun il maun e zappar durant la chanzun da bainvegni).	MS.3.A.1.a
	b	» san duvrar singuls senns per sa mover tar la musica (p.ex. ir en direcziun da la funtauna da musica).	
	c	» san preschentar musica a moda ludica cun sa mover en il spazi (p.ex. far la vieuta en pliras variantas, enavant, enavos) e s'orientar en il spazi da la gruppa.	MS.3.A.1.b
	d	» san sa metter en la rolla da figuras, animals, objects e fenomens e s'identifitgar cun tals en il moviment (p.ex. crappa che rodla oragiu).	
	e	» san distinguer contrasts e passadis en la musica e preschentar cun lur corp (p.ex. fluid, accentuà, pausant).	
	f	» san sentir musica e parameters musicals en il corp e preschentar cun fantasia (p.ex. refrain d'ina chanzun, frasa melodica).	

MU.3 | Sa mover e sautar

B | Expressiun corporala tar musica

1. **Las scolaras ed ils scolars san applitgar lur corp sco med d'expressiun e metter en concordanza cun la musica en cumbinaziun cun materialias ed objects sco era interagir en la gruppa.**

renviaments
AS - Fantasia e creativitat (6)
AS - Corp, sanadad e motorica (1)
MS.3.B.1

MU.3.B.1 | Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san far visibla la musica en il moviment cun materialias (p.ex. cun ina taila, plima, fist, culla, nuschs).	
	b	» san explorar musicalmain moviments dal corp ed applitgar a moda inventiva (p.ex. co tunan cumbinaziuns da sigls, cordas vibrantas?).	
	c	» san chattar e furmar moviments cunvegents tar ina chanzun u in toc musica.	

MU.3

Sa mover e sautar

C

Adattaziun dal moviment a musica e repertori da sauts

1. **Las scolaras ed ils scolars san adattar lur moviments a moda coordinada a la musica. Els han in repertori da sauts da differents temps, culturas e stils.**


renviaments
AS - Corp, sanadad e motorica
[1]
MS.3.C.1

MU.3.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san mantegnair la furma da rudè tar sauts en rudè ed exequir chanzuns da moviments.	
	b	» san coordinar e repeter cun ils pes ed ils mauns musters da moviments tar la musica (p.ex. puls, accent dal tact, ritmus, pass, gests).	
	c	» san exequir en gruppa in saut da duas parts tenor model e variar singuls elements (p.ex. saut en rudè, saut d'uffants).	
	d	» san far pass da saut e sa dar il maun en furmaziuns da gruppa.	

MU.4 | Far musica
A | Far musica en l'ensemble

	<p>1. Las scolaras ed ils scolars san sa percepì sco persunas che fan musica e s'integrar cun instruments sco era cun percussiun dal corp en in ensemble.</p>	<p>renviaments AS - Independenza ed agir social (9)</p>
<p>MU.4.A.1</p>	<p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>	
<p>1</p>	<p></p> <p>a » san s'adattar en il gieu musical da la gruppa (p.ex. tempo, ritmus, volumen dal tun).</p> <p>b » san sunar en gruppa cun in instrument in andament structural prescrit u reproducir cun il corp (p.ex. artg da tensiun, melodia).</p> <p>c » san sunar in accumpagnament e s'integrar en la gruppa che fa musica.</p>	

MU.4 | Far musica

B | L'instrument sco med d'expressiun

1. Las scolaras ed ils scolars san explorar instruments, funtaunas da tuns e medias electronicas, experimentar ed improvisar cun tals e sunar tenor model.		renviaments AS - Fantasia e creatividad (6)
<i>Instruments acustics</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
1	1a » san explorar e sunar cun materialias a moda musicalmain differenziada (p.ex. objects dal mintgadi, jugarets, materials natirals).	
	1b » san sunar ed inventar ina notaziun grafica (p.ex. fastiz dal tun, partitura simpla).	
	1c » san crear musicalmain atmosferas ed istorgias cun instruments.	
	1d » san sa laschar en sin improvisaziuns en gruppa, definir reglas da gieu per quest intent e communitgar in cun l'auter faschond musica.	

MU.4 | Far musica

C | Enconuschiantscha d'instruments

1. Las scolaras ed ils scolars enconuschan differents instruments da musica, san differenziar differentas modas da la producziun da tuns ed identifitgar lur regularitads.		renviaments AS - Connexs e regularitads [5]
MU.4.C.1	Las scolaras ed ils scolars ...	
1	a » san transfurmar simplas materialias ad instruments (p.ex. stgatlats da conserva e vaschs da terracotga per schumbrar, bishens da plastic per clamar, magiels d'aua per laschar tunar).	
	b » san denominar ina schelta da l'instrumentari da scola (p.ex. claves, triangul, lainin da batter) e sunar cun quels cun quità (quità per il material).	
	c » san differenziar e descriver ina schelta d'instruments.	

MU.5 | Process creativ

A | Explorar e preschentar musicalmain temas

	<p>1. Las scolaras ed ils scolars san - sulets ed en gruppas - furmar e preschentar temas ed impressiuns da lur mund da viver tar in'atgna musica.</p>	<p>renviaments AS - Orientaziun en il spazi (4) AS - Fantasia e creatividad (6)</p>
<p>MU.5.A.1</p>	<p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>	
<p>1</p>	<p>a » san explorar musicalmain locals exteriurs ed interiurs e giugar cun quai (p.ex. co tuna la piazza da pausa? giugar cun objects tunants da la stanza da scola).</p>	
	<p>b » san sviluppar in'istorgia sonora tar temas da lur mund da fantasia e da viver (p.ex. en il gaud, mia via da quartier).</p>	

MU.5 | Process creativ
B | **Concepir tar musica existenta**

1. Las scolaras ed ils scolars san sviluppar differentas furmas da preschentaziun tar musica existenta.		renviaments AS - Fantasia e creativad (6) AS - Corp, sanadad e motorica (1)
MU.5.B.1	Las scolaras ed ils scolars ...	
1	a » san fantisar tar musica, sviluppar ideas e transformar quellas en autras furmas d'expressiun (p.ex. malegiar, construir, mover).	AF.2.C.2.b
	b » san sa metter en situaziuns e rollas tar musica e concepir questas situaziuns e rollas (p.ex. ina tgiralla, in urs che gioga, in uffant che va cun scarsola).	

MU.5 | Process creativ

C | Cumpetenzas da sa preschentar musicalmain

1. Las scolaras ed ils scolars san preschentar lur abilitads musicalas.		renviaments AS - Lingua e comunicaziun {8}
MU.5.C.1	Las scolaras ed ils scolars ...	
1	a » san preschentar a la gruppa lur atgnas ideas musicalas.	
	b » san chantar, sautar e far musica en gruppa u sulets davant auters (p.ex. en classa).	

MU.6

A

Pratica da la savida musicala

Ritmus, melodia, armonia

1. Las scolaras ed ils scolars san distinguer, denominar ed applitgar elements ritmics, melodics ed armonics.		renviaments AS - Orientaziun temporala [3] AS - Orientaziun en il spazi [4]	
<i>Ritmus</i> MU.6.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...			
1	1a	» san differenziar curt/lung, svelt/plaun e grev/lev en graduaziuns.	
	1b	» san ritmisar moviments (p.ex. splatschar, tutgar in ballun).	
	1c	» san adattar silbas e plets ritmisads ad in tempo prescrit.	
	1d	» san transformar il puls e l'accent dal tact en moviment, tegnair quels e repeter differents musters ritmics.	
<i>Melodia</i> MU.6.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...			
1	2a	» san differenziar aut/bass sco era reconuscher e reproducir simplas sequenzas da tuns en il spazi da tschintg tuns (p.ex. terza dal clom, pentatonica, spazi da la quinta).	
	2b	» san chantar parts d'ina scala tenor impuls visuals.	
	2c	» san reproducir sequenzas da tuns d'in fin dus tacts.	
	2d	» san chantar simplas sequenzas da tuns e la scala da dur tenor impuls visuals e segns cun il maun.	


MU.6 | Pratica da la savida musicala

B | Notaziun

- 1. Las scolaras ed ils scolars san applitgar la notaziun musicala tradiziunala tant cun leger sco era cun scriver ed enconuschan furmas graficas per preschentar musica.**

renviaments
AS - Connexs e regularitads [5]

MU.6.B.1 | Las scolaras ed ils scolars ...

1		
	a	» san realisar simbols en tuns (p.ex. segns, gests, musters) e nudar graficamain chaussas udidas (p.ex. plaun/svelt, dad aut/da bass).
	b	» san reconuscher motifs ritmics e moviments melodics en il maletg da notas (p.ex. attribuir impressiuns udidas).
	c	» san attribuir in'impurtanza a valurs da notas e leger motifs ritmics or da mesas, quartas ed otgavlas.
	d	» san inventar, reconuscher e nudar curtas sequenzas da tuns.